

Signaal Digitaal – recensie – 31 maart 2025

O, dat is leuk!

Leerlingen met dyslexie leren moderne vreemde talen

Anne-Marie Hartmann

9789463715256 | 2024 | Gompel & Svacina

O, dat is leuk!

Dit is zelden een uitspraak die we uit de mond van jongeren met dyslexie horen wanneer het over vreemdetalenonderwijs gaat. Echter, door je didactiek als onderwijskundige aan te passen aan de leerbehoeften van deze scholieren, kunnen zij winnen aan plezier, positiviteit en zelfvertrouwen. Hoe je dit concreet en zonder al te grote veranderingen aanpakt, verduidelijkt coach en eerstegraadsdocente Engels Anne-Marie Hartmann. Zij worstelde vroeger zelf met de vreemde talen. Vanuit haar persoonlijke en praktijkervaring biedt het boek naast de theorie ook heel wat casussen, waardoor er steeds een mooie koppeling tussen beiden wordt gemaakt.

De auteur vertrekt in de eerste twee hoofdstukken vanuit de basis: het brein van jongeren met dyslexie is anders gestructureerd, waardoor zij een eigen manier van informatieverwerking hebben die niet strookt met het huidige onderwijssysteem. Anne-Marie Hartmann durft dan ook de vraag te stellen: 'Wie moet die last dragen?'. Hierin ligt juist de uitdaging voor het vreemdetalenonderwijs: hoe kunnen we het conceptueel denkvermogen van jongeren met dyslexie optimaal benutten? Daarnaast zorgt faalangst vaak voor negatieve overtuigingen die het leren nog meer in de weg zitten. Er wordt grondig ingegaan op de negatieve effecten van die faalangst op leren, met bovendien adviezen om deze blokkage van het leerproces te doorbreken.

Hoofdstuk 3 spoort de lezer aan om een open mind te creëren door de vooroordelen van dyslexie los te laten en te differentiëren in de lessen, want elke leerling wil leren en iedere leerling heeft behoefte aan succes! Dit doe je door de zone van naaste ontwikkeling op te sporen en hen een omgeving van keuzevrijheid te geven. Het boek geeft vele concrete ideeën om leerlingen deze keuze van inhoud, proces, product en leeromgeving aan te bieden.

In het volgende hoofdstuk staat de communicatieve aanpak centraal, want dat is de oplossing voor de huidige diversiteit in de klas. Deze aanpak met taaltaken speelt in op de neurodiversiteit, de autonomie en de interesses van de leerlingen. Hartmann formuleert zeer goed wat niet werkt, maar vooral wat wel werkt. Zo gaat ze dieper in op het al dan niet geven van grammatica-instructies, het bewust inzetten van de doeltaal met ruimte voor de moedertaal en de voordelen van de communicatieve aanpak ten opzichte van formeel leren.

Een zeer waardevol en praktijkgericht hoofdstuk dat ervoor zorgt dat je een lesprogramma kan ontwerpen waarin variatie en differentiatie zijn geïntegreerd.

Om alles nog concreter te maken sluit het boek af met tal van voorbeelden van lesactiviteiten en taaltaken. Deze voorbeelden zijn volledig uitgeschreven, zodat je er direct mee aan de slag kan.

Hierin ligt dan ook de meerwaarde van dit boek: de combinatie theorie-praktijk vanuit een bril van neurodiversiteit. Na het lezen van dit boek moet elke leerkracht beseffen dat je buiten de gebaande paden moet durven treden, zodat jongeren met dyslexie lucht krijgen! De auteur stimuleert je op verschillende manieren om onder het topje van de ijsberg te kijken en je oogkleppen open te zetten.

Sandy Wynants, auteur van *Frans in un deux trois* (uitgegeven bij Sig)

Signaal Digitaal is het digitale tijdschrift van Sig vzw.
Meer info op www.sig-net.be > Signaal Digitaal

Redactie

Geert Andries
Dieter Baeyens
Henri De Vroey
Greetje Desnerck
Hilde Roeyers
Herman Van Hove
Petra Warreyn
Inge Zink

INCLUSIE IN-ZICHT

De werking van Sig wordt ondersteund door het Wetenschappelijk Netwerk, bestaande uit meer dan 40 leden verbonden aan universiteiten en hogescholen. De volledige namenlijst vindt u op www.sig-net.be > Wetenschap

Redactiesecretariaat

Tijdschrift Signaal Digitaal > signaaldigitaal@sig-net.be
p/a Sig vzw, Pachthofstraat 1, 9308 Gijzegem (Aalst) (B)